

Onderwijs aan cognitief talentvolle leerlingen

Een kwaliteitskader voor de thuisscholen van Day a Week School

November 2022

Inleiding

Momenteel nemen er in totaal meer dan tweehonderd basisscholen deel aan het Day a Week School (DWS)-programma. De verschillen tussen deze scholen zijn groot. Niet alleen merken wij een grote verscheidenheid in hoe er op de scholen omgegaan wordt met de populatie cognitief talentvolle en (hoog)begaafde leerlingen, ook in relatie tot het DWS-onderwijsprogramma en de voorwaarden die nodig zijn om samenwerking te laten slagen, zien wij verschillen. Om deze reden is dit kwaliteitskader ontwikkeld. Het doel van dit document is de deelnemende scholen bewust te laten worden van de voorwaarden die nodig zijn om tot een passend aanbod te komen voor de cognitief talentvolle leerlingen, zowel door een goede samenwerking met DWS als de vorming en uitvoering van een gedegen beleid binnen de eigen school.

Dit document bestaat uit twee delen. Het eerste deel is een beschrijving van een passend onderwijsaanbod op school. Het tweede deel gaat in op de afspraken bij deelname aan het DWS-programma. In deel 1 volgt een beschrijving van elementen op zowel inhoudelijk als op praktisch/organisatorisch niveau. Daarbij is er een checklist (zie bijlage) waarmee de scholen een zelfbeoordeling kunnen uitvoeren in hoeverre zij voldoen aan deze opgestelde voorwaarden. Daar waar de school hiaten opmerkt, kan er mogelijk een beroep op de DWS-organisatie worden gedaan om ondersteuning te ontvangen. In een verkennend gesprek zal worden bepaald in hoeverre een transfer-activiteit (binnen Amsterdam) voldoende aan de vraag van de school tegemoet kan komen. In andere gevallen zal er meer nodig zijn en zullen wij de school adviseren om met het eigen bestuur hierover in gesprek te gaan of om vanuit Het ABC een ondersteuningstraject aan te vragen.

Het tweede deel van dit document gaat in op de afspraken rondom deelname aan DWS. Wij vinden deze afspraken van belang voor een goede samenwerking met de school en een goed verloop voor het onderwijs van de leerlingen. Op het moment dat de DWS-programmaleiding merkt dat een school zonder overleg of goede reden afwijkt van de procedurele afspraken, zal contact worden opgenomen met de directeur van de betreffende school en in bepaalde gevallen met de contactpersoon van het betreffende bestuur.

Anderzijds vinden wij het ook belangrijk dat de deelnemende scholen op de hoogte zijn van wat zij van DWS kunnen verwachten. Hiervoor kan de DWS gids geraadpleegd worden, waarvan de laatste versie te vinden is op onze website. Op het moment dat DWS niet aan de verwachtingen voldoet, vragen wij de school contact met ons op te nemen.

Wij vragen de scholen als laatst ervoor te zorgen dat alle bij DWS betrokken onderwijsprofessionals op de hoogte zijn van de inhoud van dit document. Ieder schooljaar zal er een nieuwe versie van dit document via de deelnemende schoolbesturen en samenwerkingsverbanden onder hun deelnemende scholen worden verspreid.

**Day a Week School
Programmteam**

1. Een passend onderwijsaanbod op school

a. Passend onderwijs voor cognitief talent

Binnen passend onderwijs is het belangrijk dat aan de onderwijs- en begeleidingsbehoeften van alle leerlingen wordt voldaan. Voor cognitief getalenteerde leerlingen kunnen de te ondernemen onderwijsaanpassingen op een trapsgewijze vorm schematisch als volgt worden weergegeven:

De onderwijsaanpassingen dienen te beginnen in de eigen, reguliere groep, waarbij er op minimaal drie niveaus wordt gedifferentieerd. Een vervolg op deze differentiatie is het aanbieden van louter de noodzakelijke en nieuwe lesstof (d.m.v. het zogenaamde 'compacten'). Hierbij is het van belang om per leerling én per vakgebied te kijken of dat voldoende is, of dat er nog meer moet worden geschraapt. De vrijgekomen tijd kan de leerkracht invullen met zinvol verrijkingsmateriaal, waarbij er niet sprake is van méér werk, maar vooral van ander werk, waarbij er een beroep wordt gedaan op verschillende leerdoelen en -vaardigheden.

Op het moment dat deze 'basisaanpassingen' binnen de groepen stevig zijn neergezet en worden uitgevoerd, kun je bepalen voor welke leerlingen dit aanpassingsniveau nog niet voldoende tegemoet komt aan hun behoeften. Voor deze leerlingen dien je, binnen de school, groepsdoorbroken te kijken naar oplossingen. Zo kun je bijvoorbeeld kinderen uit verschillende groepen op gezette tijden aan een project laten samenwerken. Als dit formeel wordt opgezet, spreekt men meestal over een plusklas of verrijkingsgroep. Hierbij komen kinderen uit verschillende groepen, één uur tot een dagdeel per week samen en krijgen zij aangepast en uitdagend onderwijs van een gespecialiseerde leerkracht. Onze variant hierop is *Different Day*.

Als dit groepsdoorbroken aanbod binnen de school is opgezet en wordt uitgevoerd, kan er vervolgens bepaald worden voor welke (kleine groep) leerlingen dit niveau van onderwijsaanpassingen nog niet voldoende biedt. Er dient dan gekeken te worden naar zowel het cognitieve vlak als naar sociaal-emotionele aspecten, zoals de aanwezigheid van voldoende ontwikkelingsgelijken (peers), waarmee het zichzelf kan vergelijken, kan sparren en zich in kan herkennen. Voor deze leerlingen biedt een bovenschoolse voorziening, zoals Day a Week School, mogelijk een uitkomst.

Uiteindelijk blijft er vanuit deze visie nog een (zeer) kleine groep leerlingen over dat ook hier nog niet genoeg aan heeft en alleen gebaat zal zijn bij een aparte onderwijsvoorziening voor hoogbegaafde leerlingen, op fulltime basis. De vraag naar deze voorziening is nog immer groeiend, maar zou in bovenstaand model mogelijk alleen nodig zijn voor de leerlingen die naast hun cognitieve begaafdheid zeer specifieke behoeften hebben aan onderwijsaanpassingen en begeleiding, zoals de zogenaamde 'dubbel-bijzondere' leerlingen of de 'uitzonderlijk' begaafde leerlingen (bijvoorbeeld de top 1 promille).

Samenhang in een doorgaande lijn

Als stip op de horizon willen we hier benoemen dat zowel het didactische aanbod als de manier van werken vanuit doelen en vaardigheden idealiter een doorgaande lijn heeft en dat daarin alle vormen van onderwijsaanpassingen (dus de reguliere klas, de binnenschoolse plusklas, evt. Different Day én Day a Week School) een samenhangend aanbod hebben. Op deze manier zijn de thuisklas en DD/DWS geen losstaande elementen, maar vormen zij een samenhangend en passend onderwijsaanbod voor álle cognitief talentvolle leerlingen.

b. Aanbod in de reguliere klas

Differentiatie

We gaan er vanuit dat er in de klas standaard op minimaal drie niveaus wordt gedifferentieerd. Veel methodes voorzien inmiddels in deze behoefte. Hoewel de meeste cognitief talentvolle/begaafde leerlingen bij alle vakgebieden in het 'hoogste' niveau zitten, zal er altijd per specifieke situatie en vakgebied 'op maat' moeten worden gekeken naar wat wenselijk en nodig is.

Compacten

Voor de leerling die weinig instructie en verwerking nodig heeft om tot beheersing van doelen te komen, compact je de reguliere lesstof door hier een selectie van te maken. Hierbij bepaal je wat op dat moment zinvolle lesstof voor deze leerling is en wat er mag worden overgeslagen. Immers, zij kunnen vaak uit de voeten met minder uitleg, oefening en herhaling dan de methode biedt.

Compacten is enerzijds belangrijk voor leerlingen die de reguliere lesstof goed beheersen, maar anderzijds kan het ook voor mogelijk onderpresterende leerlingen een welkome onderwijsaanpassing zijn.

In het volgende overzicht zie je in algemene zin welke lesstof wél belangrijk is om aan te bieden en welke lesstof je mogelijk kunt schrappen:

Wel aanbieden	(Deels) schrappen
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Introductie van nieuwe elementen in de lesstof ✓ Interactieve lessen ✓ Opdrachten met probleemgericht karakter, gericht op inzicht ✓ Groepsgerichte activiteiten (samenwerken) ✓ Methodetoetsen ✓ Verrijkingstof vanuit de methode 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Herhalingsoefeningen ✓ Opdrachten gericht op reproduceren van kennis ✓ Remediërende oefenstof

Individueel compacten

Individueel compacten is gebaseerd op de leerbehoeften van de individuele leerling. Het gebeurt altijd op maat en is leerling-afhankelijk. Dat betekent dat je als leerkracht goed in de gaten dient te houden welk deel van de lesstof voor de specifieke leerling kan worden geschrapt en welke (nog) niet. Een manier om dit te bepalen is om de leerling een methodetoets vooruit te laten maken (vooruit toetsen).

Schoolbreed compacten

Er zijn ook mogelijkheden tot schoolbreed compacten van de reguliere lesstof. Hierbij wordt het leerstofaanbod afgestemd op de leerbehoeften van een groep leerlingen met ongeveer dezelfde leereigenschappen. Je kunt hier bijvoorbeeld met twee leerlijnen (niveaus) werken. Voordeel van schoolbreed compacten is dat er een eenmalige tijdsinvestering moet worden gedaan. Meer informatie over specifieke aandachtspunten voor het individueel compacten per vakgebied en over schoolbreed compacten vind je in het boek *Passend onderwijs voor begaafde leerlingen* (Sylvia Drent, Eleonoor van Gerven, 2012).

Overwegingen

Let er bij compacten op dat je bepaalde niet-vakinhoudelijke zaken meeweegt. Zo is het niet wenselijk dat een leerling steeds van zijn werk gehaald moet worden om weer even mee te doen. Daarnaast is het soms goed om de leerling mee te laten doen aan activiteiten die samen worden uitgevoerd, om de vaardigheden die horen bij het samenwerken te bevorderen.

Verrijken

Om leerlingen meer uitdaging te bieden wordt verrijkingmateriaal ingezet. Dit kan worden aangeboden in de tijd die vrijkomt doordat leerlingen sneller door de stof heen gaan én doordat de reguliere lesstof in compacte vorm wordt aangeboden. Het is belangrijk dat verrijkingswerk niet méér van hetzelfde is, maar juist een beroep doet op het leren van andere vaardigheden dan bij de reguliere lesstof.

Zinvol verrijkmateriaal moet... (bron: SLO)

- ✓ een beroep doen op creativiteit
- ✓ open opdrachten bevatten
- ✓ een hoog abstractieniveau hebben
- ✓ een hoge mate van complexiteit hebben
- ✓ meerwaarde bieden ten opzichte van reguliere leerstof
- ✓ stimuleren tot een onderzoekende houding
- ✓ een beroep doen op de zelfstandigheid van de leerling
- ✓ een reflectieve houding uitlokken
- ✓ een beroep doen op metacognitieve vaardigheden
- ✓ uitlokken tot interactie

Belangrijk bij het aanbieden van verrijkmateriaal:

- ✓ stel heldere eisen (succescriteria) aan het werk
- ✓ maak het verrijkmateriaal een verplicht onderdeel
- ✓ laat het verrijkmateriaal terugkomen op het rapport/in het portfolio
- ✓ bied de leerling voldoende hulp en begeleiding waar nodig
- ✓ geef feedup, feedback en feedforward
- ✓ stimuleer het gebruik van verschillende (denk)strategieën
- ✓ Bespreek en beoordeel niet alleen het product, maar zeker ook het proces!

Zoals hierboven omschreven is het van belang dat je uitleg, begeleiding en feedback geeft, zowel het product als het proces bespreekt en beoordeelt en deze beoordeling ook rapporteert of meeneemt in het portfolio. De leerling heeft op deze manier het gevoel dat het verrijkswerk dat hij verricht serieus genomen wordt en zal het daarom zelf ook serieus nemen.

Hogere orde denken aan de hand van de Taxonomie van Bloom

Op relatief eenvoudige wijze kun je vragen en opdrachten voor leerlingen aanpassen naar een hoger en daarmee complexer denkniveau. In de taxonomie van Bloom (zie [bijlage 2](#)) vind je drie lagere en drie hogere denkniveaus. Binnen de drie hogere denkniveaus wordt de leerling gestimuleerd om te **analyseren**, te **evalueren** of te **creëren**.

NB: Voor meer (inhoudelijke) informatie over verrijkmateriaal of de Taxonomie van Bloom, verwijzen wij naar de [Handreiking voor de thuisleerkracht](#), te vinden op onze website.

Versnellen

Voor enkele leerlingen is het wenselijk dat zij versnellen. Versnellen kan op verschillende manieren, bijv.:

- ✓ Vervroegde instroming in groep 1
- ✓ Binnen één specifiek vakgebied sneller door de stof
- ✓ Tussentijdse doorstroom ("een klas overslaan")
- ✓ Vervroegde uitstroming (van groep 7 naar het V.O.)

Bij de overweging om een leerling te laten versnellen, dienen alle meespelende factoren te worden meegenomen, zoals de mate waarin de leerling op de didactische hoofdvakken voorloopt op zijn huidige klasgenoten en de sociale positie waarin de leerling zich in de huidige groep begeeft.

Om al deze factoren structureel mee te nemen en zo tot een gedegen beslissing te komen of versnellen wenselijk is, kan bijvoorbeeld gebruikgemaakt worden van het instrument 'Versnellingswijzer', zie <https://www.ijssegroep-ed.nl/thema-s/kracht-in-de-klas/talent-en-hoogbegaafdheid/digitale-versnellingswijzer>

c. Aanpassingen op schoolniveau

Groepsdoorbroken werken

Als er binnen de reguliere groep onvoldoende tegemoet kan worden gekomen aan de onderwijsbehoeften, of als daar onvoldoende ontwikkelingsgelijken aanwezig zijn, wordt aangeraden om groepsdoorbroken te gaan werken. Zodoende wordt de kans op het vormen van zo'n 'peergroep' vergroot en komt er ruimte om andersoortige opdrachten aan te bieden, waar binnen de reguliere groep geen of te weinig ruimte voor is gevonden. Belangrijk hierbij blijft uiteraard een goede begeleiding. Als het groepsdoorbroken werken wordt geformaliseerd, spreken we van een verrijkingsgroep of plusklas.

Verrijkingsgroep

Verrijkingsgroepen bestaan er momenteel in allerlei vormen. Bij het opzetten (of doorontwikkelen) van een gedegen en kwalitatief volwaardige verrijkingsgroep is het belangrijk om gebruik te maken van een expert (hoog)begaafdheid/cognitieve talentontwikkeling. Ook is er ter inspiratie diverse literatuur beschikbaar, zoals: "*Uitdagend onderwijs voor begaafde leerlingen*" (Els Schrover) of "*De Gids*" – hoofdstuk 12 – *peergroeponderwijs*" (Jaap Verouden).

2. Afspraken bij deelname aan Day a Week School

Contactpersoon DWS

Voor een soepele communicatie tussen DWS en de thuisholen is het van belang dat er minimaal één medewerker van school wordt aangewezen als contactpersoon. In veel gevallen is dit een IB-er (bovenbouw). In andere gevallen is dit een HB-coördinator of leerkracht van de verrijkingsgroep op school. Dit aanspreekpunt is onder andere de coördinator van de jaarlijkse identificatie. Daarnaast monitort hij/zij de contacten tussen de leerkrachten en de DWS-organisatie en het deelnameproces van de leerlingen. Het is verstandig om een vervanger aan te wijzen, voor de momenten waarop de contactpersoon niet voor DWS bereikbaar is. Als deze contactpersoon de school verlaat is een tijdige overdracht van belang.

Verstrekken correcte gegevens

Voor DWS is het belangrijk om helder en soepel met de betrokken onderwijsprofessionals van de deelnemende scholen te kunnen communiceren. De scholen dragen de verantwoordelijkheid om te allen tijden de juiste en meest recente contactgegevens van de thuisleerkrachten, contactpersoon en directieleden bij de DWS-coördinator van de regio. De contactgegevens van de thuisleerkrachten dienen ook te worden gecommuniceerd met de betreffende DWS-leerkracht(en).

Betrokkenheid bij Day a Week School

Thuisvellen

Als thuisleerkracht ontvang je wekelijks (per mail of via een ander communicatiesysteem) het thuisvel. Dit thuisvel geeft inzage in de lesactiviteiten van je DWS-leerling(en). Deze dienen ter inspiratie voor in de reguliere groep. Het is belangrijk dat de thuisleerkracht deze thuisvellen wekelijks doorneemt om zodoende op de hoogte te zijn van het DWS-programma, waarmee een brug geslagen wordt tussen de thuishool en DWS. Het wordt aangeraden om samen met de DWS-leerling(en) te bespreken welke onderdelen uit het thuisvel in de reguliere groep kunnen worden voortgezet of omgezet naar bijvoorbeeld een leuke activiteit voor de rest van de groep. Daarnaast wordt het aangeraden om de thuisvellen wekelijks te printen en op te hangen/ neer te leggen in de teamkamer, zodat ook de andere leerkrachten en medewerkers van de school het document kunnen bekijken.

Bezoek aan de inloopmiddagen en de DWS-academie (mits georganiseerd in de regio)

Van de thuisleerkrachten verwachten wij dat zij gebruik maken van de activiteiten die door DWS georganiseerd worden om de betrokkenheid van thuisleerkrachten te bevorderen.

Wij verwachten dat de zij minimaal eenmaal een bezoek brengen aan de inloopmiddag. Hier kunnen lesactiviteiten van DWS worden geobserveerd (soms aan deelgenomen) en ziet men de DWS-leerlingen in actie.

Tevens verwachten wij een betrokkenheid bij de jaarlijkse DWS-academie. Hierbij wordt er een update gegeven vanuit de DWS programmaleiding en zijn er verschillende workshops te volgen.

Contact met DWS-leerkracht omtrent een leerling

Het is belangrijk dat de thuisleerkracht en de DWS-leerkracht elkaar gemakkelijk kunnen vinden op het moment dat dat contact nodig is. Redenen voor contact kunnen bijvoorbeeld zijn: als de leerling een specifiek arrangement heeft, als de leerling stagneert in diens schoolprestaties of juist als versnelling wordt overwogen. De DWS-leerkracht kan op deze manier een aanvulling geven op het beeld van de leerling vanuit een andere context. Ook andersom kan dit het geval zijn. Het contact

kan in eerste instantie via de e-mail of de telefoon en in complexe gevallen met een gesprek in persoon. De contactpersoon van de thuishoel speelt hierbij een faciliterende, ondersteunende en adviserende rol en behoudt een helikopterview.

Ook neemt de DWS-leerkracht contact op met de thuisleerkracht op het moment dat dat nodig is, bijvoorbeeld als er geluiden zijn dat de leerling wil stoppen met deelname of als er twijfels zijn aan diens capaciteiten.

Verzuim/ verlof Day a Week School

Wij gaan er in principe vanuit dat de leerling alle (30) DWS-lesdagen aanwezig is. Het kan voorkomen dat er op de thuishoel iets gebeurt, waar de leerling graag bij aanwezig wil zijn, zoals een schaatsuitje of een tentoonstelling. Ook in deze gevallen verwachten wij de leerling gewoon op DWS.

In heel speciale gevallen kunnen wij hierop een uitzondering maken, zoals bij een groots jubileumfeest van de school of bij een jaarlijks schoolreisje. Daarbij dient het volgende in acht te worden genomen:

- 1) Verlof wordt alleen gegeven als er toestemming is gegeven door de directeur van de thuishoel
- 2) Zowel de ouders als de thuisleerkracht én contactpersoon (IB-er) moeten achter het verlof staan
- 3) De verlofaanvraag dient minimaal een week van tevoren te worden ingediend bij de betreffende DWS-coördinator of (in bepaalde regio's) via het **verlofformulier** dat u vindt op onze website.
- 4) Het gaat altijd om incidentele gevallen.

Als er geen verlof is aangevraagd, verwachten wij het kind op Day a Week School.

Schooltuinen

Voor veel leerlingen zijn de schooltuinen een belangrijk en speciaal onderdeel van hun leerjaar in groep 6. Hiervan zijn wij ons terdege bewust. Helaas is het voor ons niet altijd mogelijk om hier rekening mee te houden. Wij vragen u dan te kijken of er wellicht andere mogelijkheden zijn voor de dagen waarop de schooltuinen plaatsvinden. Als dit niet lukt, zal er een keuze gemaakt dienen te worden tussen deelname aan de schooltuinen of aan DWS.

Studiedagen

Wanneer er op de thuishoel een studiedag of andere lesvrije dag is, maar er die dag volgens het lesrooster wél een DWS-lesdag gepland staat, worden de kinderen verwacht op de DWS-locatie. Kijk hiervoor altijd op de jaarkalender met DWS-lesdagen.

Citotoetsen

Wij verwachten van de school een inspanning om de leerlingen zo weinig mogelijk het DWS-onderwijs te hoeven laten missen. Dit geldt ook voor het maken van de citotoetsen, waarbij de school de ruimte heeft om leerlingen de toetsen op afwijkende dagen te laten maken. Zodoende lopen de DWS-leerlingen zo weinig mogelijk passend onderwijs mis.

Uitvoering identificatie Day a Week School

Startbijeenkomst voor DWS-contactpersonen

Het is van belang dat de DWS-contactpersoon jaarlijks aanwezig is bij de startbijeenkomst. Deze vindt altijd in het begin van het nieuwe schooljaar (september) plaats. Tijdens deze bijeenkomst nemen we de opnieuw aangescherpte identificatieprocedure met elkaar door, evenals de oefenopgaven en de nieuwe hersenkrakers. Voor nieuwe mensen/scholen wordt er een apart moment ingepland, waarin er een uitgebreidere presentatie wordt gehouden.

Overdracht aan betrokken leerkrachten

Na de startbijeenkomst is het belangrijk dat de opgedane kennis zorgvuldig wordt overgedragen aan de betreffende leerkrachten die bij het identificatieproces betrokken zullen zijn. De DWS-contactpersoon draagt er zorg voor dat deze overdracht zowel inhoudelijk plaatsvindt als dat alle praktische afspraken worden gemaakt.

Aanbieden oefenopgaven en Hersenkrakers

Bij het aanbieden van de oefenopgaven en de hersenkrakers is het van belang dat er volgens de door DWS opgestelde procedure wordt gehandeld. De uitgangspunten van DWS zijn gebaseerd op basis van een gefundeerde visie. Als de school toch van deze procedure af wil wijken, zal dit alleen kunnen in overleg met het bestuur en de DWS-coördinator. De gehele identificatieprocedure is te vinden in de identificatiemap, waarvan ieder jaar tijdens of rondom de startbijeenkomst de nieuwste versie wordt uitgedeeld/verstuurd.

Leerdoelen en rapportage

Op DWS wordt gewerkt aan vier doelgebieden: 'Hoe denk ik'; 'Hoe leer ik?'; 'Hoe werk ik samen?' en 'Hoe zie ik mezelf?'. In 2019 zijn hierbij nieuwe en inspirerende doelen opgesteld, gebaseerd op de DVO (SLO, 2017) en op Skillis (CED, 2018). Leerlingen maken tijdens de DWS lessen kennis met deze doelen en geven op een poster en/of 'mijn doelkaart' aan wat ze vinden dat goed gaat en waar ze willen groeien. Ze kiezen per periode één of twee persoonlijke doelen en reflecteren hierop in hun groeirapport.

De poster en/of 'mijn doelkaart' wordt gedeeld met de ouders en thuisleerkrachten. We verwachten dat de thuisleerkracht hierover een kindgesprek voert met de DWS-leerling. Bij een kindgesprek is het belangrijk dat er rust en tijd is om de leerling aan het woord te laten. Dit lukt het best wanneer de thuisleerkracht open vragen stelt vanuit nieuwsgierigheid en zonder oordeel. Er kan bijvoorbeeld gevraagd worden waarom het doel gekozen is, wat de leerling hoopt te bereiken, wat al goed gaat en wat er nog lastig is.

Waar mogelijk kan samen worden nagegaan of het wenselijk is om ook in de reguliere klas aandacht te besteden aan het persoonlijke doel. Dit kan door tijdens een kindgesprek te vragen hoe de leerling met het doel wil oefenen, wie of wat daarbij kan helpen, of er nu al iets gedaan wordt wat helpend is en of de leerling ook in de reguliere klas wil oefenen met het doel (op welke momenten en met welke hulp). Afspraken die vervolgens gemaakt worden (eventueel vastgelegd in een kindplan), kunnen bijdragen aan een meer samenhangend en passend onderwijsaanbod voor de leerling.

Omgang met DWS-leerlingen

Ruimte voor inbreng in eigen klas

De DWS-leerling is een hele dag per week uit de klas. Dit vraagt om gerichte en specifieke aanpassingen van het lesprogramma. Hierbij een aantal tips:

- ✓ Vraag de dag nadat de leerling naar DWS was hoe hij/zij het heeft gehad. Kijk samen naar het thuisvel en bepaal of daar activiteiten tussen staan die ook in de thuisklas uitgevoerd kunnen worden. Dit kan met een klein groepje of met de gehele groep
- ✓ Laat de leerling (eventueel samen met andere DWS-leerlingen) de activiteit voorbereiden en in de groep uitvoeren.
- ✓ Het huiswerk dat de leerling vanuit DWS meekrijgt kan eventueel ook in de thuisklas worden gemaakt. Vraag aan de leerling of hier behoefte aan is.

Voorbeelden van transfer

Het is wenselijk dat er een transfer (overdracht) ontstaat van de kennis, vaardigheden en lesmateriaal dat op DWS is ontwikkeld en aangeboden, naar de deelnemende thuis scholen. Een aantal manieren waarop dit door de thuisleerkracht kan worden bevorderd zijn de volgende:

- ✓ Laat de leerling zijn/haar DWS-product presenteren in de thuisklas
- ✓ Zoek samen met de DWS-leerling(en) een toepasselijke DWS-activiteit uit en voer deze (eventueel samen met de leerling(en)) uit in de thuisgroep
- ✓ Laat de DWS-leerling(en) een DWS-activiteit voorbereiden, om vervolgens uit te voeren in de plusgroep of in een kleine groep cognitief talentvolle kinderen op de thuis school.
- ✓ Zet regelmatig een lesactiviteit in uit de lesklappers (deel 1, 2, 3 of 4). Dit kan in de bovenbouwgroepen van de thuis school. De lesklapper zijn op alle deelnemende scholen aanwezig, in ieder geval digitaal. Als deze niet aanwezig zijn, neem even contact met ons op.

Aanpassen reguliere schoolwerk

- ✓ Onze ervaring is dat het succesvol werkt wanneer de leerkracht en leerling samen alle aanpassingen en afspraken verwerken in een (kind)plan.
- ✓ Kijk naar mogelijkheden om de DWS-lesdag in te vullen met vakken die voor de specifieke leerling(en) minder relevant zijn, zoals technisch lezen. Relevantere vakken, zoals bijvoorbeeld geschiedenis of begrijpend lezen, kunnen beter worden ingepland op de andere lesdagen, zodat de leerling dit niet hoeft te missen.
- ✓ Zorg ervoor dat de leerling de gemiste essentiële lesstof (meestal in compacte vorm) inhaalt. Bepaal *samen met de leerling* welk deel van de stof daarbij essentieel is en welk deel van de stof kan worden overgeslagen.

Bijlage: CHECKLIST *(1=absoluut niet, 5=absoluut wel)*

	Onderwijsinhoudelijk	DWS gerelateerd
<i>Groepsniveau</i>	De leerkrachten hebben kennis van (hoog)begaafdheid, zoals kenmerken, risico's en specifieke onderwijsbehoeften 1 2 3 4 5	De leerkrachten lezen iedere week het thuisvel van DWS 1 2 3 4 5
	De leerkrachten hebben praktische tools in handen om mogelijk begaafde leerlingen (zowel goed presterend als onderpresterend) te signaleren 1 2 3 4 5	De leerkrachten staan achter deelname van hun leerling(en) aan Day a Week School, tonen zich betrokken en bieden ruimte voor transfer naar de reguliere groep 1 2 3 4 5
	De leerkrachten bieden de reguliere lesstof in compacte vorm aan, daar waar dat nodig is 1 2 3 4 5	De leerkrachten nemen deel aan de georganiseerde activiteiten vanuit DWS, zoals de inloopmiddag 1 2 3 4 5
	De leerkrachten bieden zinvol verrijkmateriaal aan de leerlingen die dat nodig hebben, waardoor zij worden uitgedaagd en op hun niveau worden aangesproken. 1 2 3 4 5	De leerkrachten nemen, in overleg met de contactpersoon, contact op met de betreffende DWS-leerkracht, als daar aanleiding toe is. 1 2 3 4 5
	De leerkrachten zijn in staat om binnen de eigen groep op minimaal drie niveaus te differentiëren. 1 2 3 4 5	De leerkracht voert met iedere DWS-leerling uit zijn groep een kindgesprek over het persoonlijk doel dat op DWS is gekozen. JA / NEE

	Onderwijsinhoudelijk	DWS gerelateerd
<i>Schoolniveau</i>	De school heeft een verrijkingsgroep/plusklas of werkt op een andere structurele en passende manier groepsdoorbroken. JA / NEE	De school ziet Day a Week School als een onderdeel van hun eigen programma op het gebied van (hoog)begaafdheid 1 2 3 4 5
	De school heeft een (hoog)begaafdheidspecialist. Dit is ook de contactpersoon met de DWS-organisatie. JA / NEE	De school houdt bewust rekening met de DWS-lesdagen als het gaat om het inplannen van bijzondere activiteiten, zoals uitjes, Cito-toetsen, schooltuinen, schoolfotoğraf, etc. 1 2 3 4 5
		Bij aanvragen van verlof voor DWS handelt de directeur volgens de afspraken zoals hierboven omschreven. 1 2 3 4 5
		De school houdt zich aan de identificatieprocedure zoals beschreven in de DWS identificatiemap. De contactpersoon is hiervoor verantwoordelijk. Bij afwijking hiervan overlegt diegene dit tijdig met de DWS-coördinator en het bestuur JA / NEE
		Alle bij DWS betrokken onderwijsprofessionals zijn op de hoogte van de inhoud van dit document 1 2 3 4 5
		De school zorgt ervoor dat DWS altijd beschikt over de meest recente contactgegevens van de thuisleerkrachten 1 2 3 4 5